

อิทธิบาทธรรม : พื้นฐานคุณธรรมของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงาน
ทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน*

IDDHIPADADHAMMA: THE MORAL FOUNDATION OF PERSONNEL
OF ALTERNATIVE ENERGY DEVELOPMENT AND ENERGY
CONSERVATION DEPARTMENT.

มาลัย สาแก้ว

Malai Sakaew

บริษัท เอ.เอ็ม.เอส.ปิโตร จำกัด

A.M.S.PETRO COMPANY LIMITED.

E-mail: maew3t@hotmail.com

บทคัดย่อ

ในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็น
หนึ่งที่ควรตระหนักและยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า ทรัพยากรมนุษย์นั้นนับได้ว่าเป็นทรัพยากร
การบริหารที่สำคัญที่สุดซึ่งได้มีพันธกิจที่ต้องบริหารจัดการรวมไปถึงการสร้างคามยั่งยืนด้าน
พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานของประเทศเพื่อให้เกิดการผลิตและการใช้พลังงานอย่างมี
ประสิทธิภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมส่งเสริมประสิทธิภาพการใช้พลังงานฝึกอบรมเพื่อให้
เกิดความรู้ ความชำนาญและทักษะในการปฏิบัติงานมากขึ้น เพื่อให้คุณประสบความสำเร็จใน
การทำงานตลอดถึงการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า
เพื่อจะใช้หลักการ และแนวคิดให้ประสบผลสำเร็จตามหลักอิทธิบาทที่พระพุทธองค์ได้ตรัสไว้ใน
พระไตรปิฎก น้อมนำมา เป็นข้อปฏิบัติหรือเป็นแนวทางให้ประสบผลสำเร็จส่งให้กิจที่ทำนั้น
ดำเนินไปอย่างได้ผลดีด้วยด้วยหลักคุณธรรมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานบนพื้นฐานคุณธรรม
ของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

คำสำคัญ: อิทธิบาทธรรม; บุคลากร

ABSTRACT

To strengthen the economy and human resource management, which is one that should be recognized and generally accepted that human resource is regarded as the most important administrative resource which has a mission to

*Received March 23, 2022; Revised June 16, 2022; Accepted June 28, 2022

manage, including creating sustainability of renewable energy and conserving the country's energy for efficient production and use of energy. and environmental friendly, promoting energy efficiency, training to educate for Increased proficiency and operational skills in order for you to be successful in your work as well as to promote the efficiency of work according to the teachings of the Buddha in order to use the principles and the concept of success in accordance with the Bala or powers that the Buddha has said in the Tripitaka that could be brought into practice or a guideline for success, leading the work to be carried out with good results with moral principles and efficiency in performance on the basis of morality of personnel of the Department of Alternative Energy Development and Efficiency Conservation Department.

Keywords: Iddhipadadhamma; Personnel

บทนำ

ความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ คือ การเน้นการส่งเสริมให้มีการค้าเสรีกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกและหนึ่งในกลไกที่สำคัญนั้น ในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นหนึ่งที่ควรตระหนักและยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า ทรัพยากรมนุษย์นั้นนับได้ว่าเป็นทรัพยากรการบริหารที่สำคัญที่สุด เพราะมนุษย์อาจได้รับแรงกระตุ้นในการจูงใจและโน้มน้าวในการปฏิบัติงานและปฏิบัติงานอย่างร่วมมือร่วมใจกัน เพื่อภารกิจขององค์กรจะได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพ (สร้อยตระกูล (ติวานนท์) อรรถมานะ, 2545) ปัจจุบันนี้องค์กรได้มีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงในด้านอัตรากำลังคนภายในองค์กรที่ถูกจำกัดลด จะทำให้การปฏิบัติงานของบุคลากรไม่เกิดประสิทธิภาพตามที่องค์กรต้องการก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จขององค์กร หรือหน่วยงานและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร (อัครเดช ไม้จันทน์ และอัครเดช, 2561) การพัฒนาการทางเศรษฐกิจของประเทศไทยเริ่มต้นจากการพัฒนาไปทุกมิติทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ในปัจจุบันประเทศไทยยังมีประเด็นปัญหาในการพัฒนาหลายมิติ ทั้งในมิติของโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่ไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมได้อย่างเต็มที่ ประสิทธิภาพการผลิตของภาคการบริการและภาคการเกษตรอยู่ในระดับต่ำ คุณภาพแรงงานที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการ อีกทั้งผลกระทบจากการค้าระหว่างประเทศที่มีการกีดกันทางการค้าและการแข่งขันทางการค้า ในยุคโลกาภิวัตน์ (ภักดี รัตนมุขย์, 2561) กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน เดิมชื่อว่า การพลังงานแห่งชาติ จัดตั้งขึ้น โดยมีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการพลังงานแห่งชาติเป็นผู้วางนโยบายและพิจารณาโครงการต่าง ๆ อันเกี่ยวกับพลังงาน และมีหน่วยราชการขึ้นหน่วยหนึ่ง ซึ่งมีฐานะ

เทียบเท่ากรรม ชื่อว่า การพลังงานแห่งชาติเป็นต้นมา และได้มีการปรับเปลี่ยนจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งได้มีพันธกิจที่ต้องบริหารจัดการรวมไปถึงการสร้างควมยั่งยืนด้านพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานของประเทศเพื่อให้เกิดการผลิตและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมส่งเสริมประสิทธิภาพการใช้พลังงาน โดยกำกับการอนุรักษ์พลังงานจัดหาแหล่งพลังงาน พัฒนาทางเลือกการใช้พลังงานแบบผสมผสานและเผยแพร่เทคโนโลยีด้านพลังงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เพื่อสนองตอบความต้องการของทุกภาคส่วนอย่างเพียงพอด้วยต้นทุนที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ และการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน (กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน, 2564)

ดังนั้น ปัจจุบันนี้องค์กรได้มีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงในด้านอัตรากำลังคนภายในองค์กรที่ถูกจำกัดลด จนทำให้การปฏิบัติงานของบุคลากรไม่เกิดประสิทธิภาพตามที่องค์กรต้องการ ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จขององค์กรและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรตลอดถึงสังคม เพื่อการขับเคลื่อนประสิทธิภาพการปฏิบัติงานบนพื้นฐานคุณธรรมของบุคลากร จึงได้มีพันธกิจที่ต้องบริหารจัดการรวมไปถึงการสร้างควมยั่งยืนด้านพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานของประเทศเพื่อให้เกิดการผลิตและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายและความสำคัญของประสิทธิภาพ

1. หลักการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงาน หมายถึง ปฏิกริยาหรือกิจกรรมทุกชนิดจะสังเกตได้หรือสังเกตไม่ได้ก็ตามรวมทั้งการดำเนินงานขององค์กรใดก็ตาม ถ้าจะให้งานดำเนินไปด้วยความเหมาะสมและได้ผล (สมจิตต์ สุพรรณทัศน์, 2527) บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทุกคนต้องมีความเห็นสอดคล้องตรงกันในการกำหนดบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งดำรงตำแหน่งแต่ละตำแหน่งในองค์กรนั้น ๆ ปฏิบัติตาม และในการปฏิบัติงานนั้นจะมีผลรวมของความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม ประเพณี และความปรารถนาของสังคมลักษณะขององค์กรที่ผู้นั้นดำรงตำแหน่งหรือความจำเป็นเฉพาะตัวของบุคคล

เพราะการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอาชีพการงานประเภทใด หน้าที่หรืออาชีพเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างหนึ่งในการที่จะเข้าถึงธรรม จะรู้จักชีวิตจิตใจตนเอง เป็นสิ่งที่ควรยึดถือหลงใหลเพียงใดเป็นต้น ถ้าหากว่าไม่ได้ทำอะไรจริง ๆ จัง ๆ ให้ดีที่สุด ให้ถูกต้องตามอุดมคติของอาชีพนั้น ๆ การปฏิบัติงานยังเป็นผลที่เกิดจากความรู้สึกความคิดเห็นที่มีต่องานที่เขาปฏิบัติว่ามีมากน้อยเพียงใดและถ้าพบว่าดีก็จะเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแต่ถ้าหากพบว่าไม่ดีก็จะเกิดความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน (ดารณี จุนเจริญวงศา, 2548) เพราะการปฏิบัติงานจำเป็นต้องมีทั้งศาสตร์และศิลป์ ศาสตร์คือ การศึกษาหาความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ทักษะ เทคนิควิธีหางานต่าง ๆ ศิลป์ คือ การที่จะนำเอาความรู้หลักการและทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับ

คน สถานการณ์และสิ่งแวดล้อมตลอดจนขอบเขตจำกัดของทรัพยากรให้เป็นไปตามบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของตำแหน่งงานต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นในหน่วยงาน (นพพงษ์ บุญจิตราดุล, 2549) และที่สิ่งสำคัญที่มองข้ามไม่ได้ นั่นก็คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมคิดริเริ่มพิจารณาตัดสินใจในการปฏิบัติและรับผิดชอบต่อในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบต่อประชาชนเอง การที่สามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา เพื่อที่จะช่วยกันแก้ไขปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน

ดังนั้น การปฏิบัติงานนั้นคือภารกิจและหน้าที่ ที่ถูกกำหนดขึ้นมาควบคู่กับตำแหน่งหน้าที่ทางสังคมในองค์กร ซึ่งบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ดำรงตำแหน่งใด ๆ ก็ตาม ในการปฏิบัติงานจะต้องนำความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์หรือมโนทัศน์ของตนเองที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ให้เหมาะสมตามสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมอย่างมีศาสตร์และศิลป์ในบทบาทหน้าที่ของตนเองที่ได้รับมอบหมาย

2. การดำเนินงานของกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน เดิมชื่อว่า การพลังงานแห่งชาติจัดตั้งขึ้น โดยมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติการพลังงานแห่งชาติขึ้น ประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยมีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการพลังงานแห่งชาติ เป็นผู้วางนโยบายและพิจารณาโครงการต่าง ๆ อันเกี่ยวกับพลังงาน และมีหน่วยราชการขึ้นหน่วยหนึ่ง ซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากรม มีชื่อว่า การพลังงานแห่งชาติ และได้มีการปรับเปลี่ยนจากอดีตจนถึงปัจจุบันซึ่งได้มีพันธกิจที่ต้องบริหารจัดการรวมไปถึงการสร้าง ความยั่งยืนด้านพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานของประเทศเพื่อให้เกิดการผลิตและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมประสิทธิภาพการใช้พลังงาน โดยกำกับการอนุรักษ์พลังงาน จัดหาแหล่งพลังงาน พัฒนาทางเลือกการใช้พลังงานแบบผสมผสานและเผยแพร่เทคโนโลยีด้านพลังงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เพื่อสนองตอบความต้องการของทุกภาคส่วนอย่างเพียงพอ ด้วยต้นทุนที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน ส่งเสริม และช่วยเหลือให้โรงงานควบคุม และอาคารควบคุมได้ปฏิบัติตามกฎหมาย เพื่อให้มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการดำเนินงานดังนี้

1) วิสัยทัศน์ เป็นผู้นำด้านการพัฒนาพลังงานทดแทนและส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานในภูมิภาคเอเชียกาย

2) พันธกิจ สร้างความยั่งยืนด้านพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานของประเทศ เพื่อให้เกิดการผลิตและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3) หน้าที่ความรับผิดชอบ ภาระหน้าที่ภายใต้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน รับผิดชอบในการส่งเสริมประสิทธิภาพการใช้พลังงาน กำกับการอนุรักษ์พลังงาน จัดหาแหล่งพลังงาน พัฒนาทางเลือกการใช้พลังงานแบบผสมผสานและเผยแพร่เทคโนโลยีด้านพลังงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เพื่อสนองตอบความต้องการของทุกภาคส่วนอย่างเพียงพอ

4) ยุทธศาสตร์ พพ.คือ เพิ่มสัดส่วนการผลิตและการใช้พลังงานทดแทน เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ มีสัดส่วนการผลิตและการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น ส่งเสริมให้มีการผลิตและการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น สร้างกลไกการกำกับ สนับสนุน ให้ประเทศมีการพัฒนาด้านพลังงานทดแทน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

5) ค่านิยม คือ การบรรลุเป้าหมายร่วมกัน เป็นเลิศเรื่องงาน บูรณาการร่วมใจ โปร่งใส ซื่อสัตย์

ดังนั้น ภาระหน้าที่ภายใต้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน รับผิดชอบในการส่งเสริมประสิทธิภาพการใช้พลังงาน โดยกำกับการอนุรักษ์พลังงาน จัดหาแหล่งพลังงาน พัฒนาทางเลือกการใช้พลังงานแบบผสมผสานและเผยแพร่เทคโนโลยีด้านพลังงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เพื่อสนองตอบความต้องการของทุกภาคส่วนอย่างเพียงพอ ด้วยต้นทุนที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ และการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

คุณธรรมสำหรับการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

อิทธิบาท หรือ อิทธิบาท 4 เป็นคำศัพท์ในพระพุทธศาสนา หมายถึง ฐานหรือหนทางสู่ทางแห่งความสำเร็จ คุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมายในโลกของการทำงาน คนรุ่นใหม่ไฟแรงทั้งหลายต่างก็เฝ้าหาทฤษฎีแห่งความสำเร็จมากมาย มาใช้แก้ปัญหาและหาหนทางเจริญก้าวหน้า แต่ก็เชื่อว่าทุกคนจะทำได้ และเจอประตูสู่ความสำเร็จ หลักคุณธรรมสำหรับการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เพื่อให้คุณประสบความสำเร็จในการทำงาน ตลอดถึงการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าเพื่อจะใช้หลักการ และแนวคิดให้ประสบผลสำเร็จตามหลักอิทธิบาทที่พระพุทธองค์ได้ตรัสไว้ในพระไตรปิฎก น้อมนำมาเป็นข้อปฏิบัติหรือเป็นแนวทางให้ประสบผลสำเร็จส่งให้กิจที่ทำนั้นดำเนินไปอย่างได้ผลดีด้วยตามหลักคุณธรรมสำหรับการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานดังต่อไปนี้

1) ฉันทะ หมายถึง ความมีใจรักใคร่สิ่งที่ทำและพอใจใฝ่รักในจุดหมายของสิ่งที่ทำนั้น อยากรู้อยากเห็น อยากรู้ อยากรู้อยากเห็นหรือสิ่งนั้นบรรลุพุทฺธง่าย ๆ ว่ารักงานและรักจุดหมายของงาน พุดให้ลึกลงไปในทางธรรมว่า ความรักความใฝ่ใจปรารถนาต่อภาวะดีงามเต็มเปี่ยมสมบูรณ์ของสิ่งนั้น ๆ ของงานนั้น

2) วิริยะ หมายถึง ความอดทน อดกลั้น อดทน บากบั่น ก้าวไป ใจสู้ ไม่ย่อท้อไม่หวั่นกลัวต่อ อุปสรรคและความยากลำบากเมื่อคนรู้ว่าสิ่งใดมีคุณค่าควรแก่การบรรลุถึง ถ้าวิริยะเกิดขึ้นแก่เขาแล้ว แม้ได้ยินว่าจุดหมายนั้นจะลุล่วงได้ยากนักมีอุปสรรคมาก หรืออาจใช้เวลาเท่านี้ปีเท่านี้เดือนเขาก็ไม่ ท้อถอยกลับเห็นเป็นสิ่งที่ท้าทายที่เขาจะเอาชนะให้ได้ทำให้สำเร็จ

3) จิตตะ หมายถึง ความคิดจดจ่อ หรือเอาใจฝักใฝ่ ได้แก่ ความมีจิตผูกพัน จดจ่อเฝ้าคิดเรื่องนั้นใจอยู่กับงานนั้น ไม่ปล่อยไม่ห่างไปไหนถ้าจิตตะเป็นไปอย่างแรงกล้าในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

หรืองานอย่างใดอย่างหนึ่งคนผู้นั้นจะไม่สนใจไม่รับรู้เรื่องอื่น ๆ ย่อมนำไปสู่สมาธิเกิดขึ้น จิตจะแน่วแน่แนบสนิทในกิจที่ทำมีกำลังมากเฉพาะสำหรับกิจนั้น

4) วิมังสา หมายถึง ความสอบสวนไตร่ตรอง ได้แก่ การใช้ปัญญาพิจารณาหมั่นใคร่ครวญ ตรวจสอบตรองหาเหตุผล และตรวจสอบข้อยิ่งหย่อน เกินเลย บกพร่อง หรือขัดข้อง เป็นต้น ในกิจที่ทำ รู้จัก ทดลองและคิดค้นหาทางแก้ไขปรับปรุง ข้อนี้เป็นการใช้ปัญญาชักนำสมาธิ (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), 2542)

ดังนั้น ความมีใจรักใคร่สิ่งที่ทำ และพอใจใฝ่รักในจุดหมาย จนเกิดความอาจหาญกล้าก้าวกล้าบากบั่นก้าวไปหน้ามีใจสู้ไม่ย่อท้อ ไม่ว่อนกัวต่ออุปสรรคและความยากลำบากเอาใจจ่อไว้กับงานของตนความมีจิตผูกพัน จดจ่อเฝ้าคิดด้วยปัญญาพิจารณากับงานที่ได้รับมอบหมายใช้ปัญญา พิจารณา หมั่นใคร่ครวญตรวจสอบตรองหาเหตุผล และตรวจสอบข้อยิ่งหย่อน เกินเลย บกพร่อง หรือขัดข้องในกิจที่ทำโดยการนำหลักคุณธรรมสำหรับการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคมและครอบครัวเพื่อความสุขและการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและได้ผลอย่างยั่งยืนตลอดไป

อิทธิบาทธรรม : พื้นฐานคุณธรรมของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

พระพุทธศาสนาจึงเป็นรากฐานสำคัญทางวัฒนธรรมของไทย ทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ ดังนั้น การนำหลักธรรมคำสอนในทางพระพุทธศาสนามาใช้ในการปฏิบัติงานให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักอิทธิบาทที่เป็นหลักธรรมในการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วยเพื่อให้ได้ผลงานที่ดี บุคลากรปฏิบัติงานอย่างตั้งใจและขยันเพื่อให้ได้ผลการปฏิบัติ ตามเป้าหมายมีความละเอียดรอบคอบเอาใจใส่ตรวจสอบความถูกต้องเพื่อให้ได้ผลงานที่ตรงตามมาตรฐานตามหลักอิทธิบาทที่พระพุทธองค์ได้ตรัสไว้ใน พระไตรปิฎก เพื่อจะให้เป็นข้อปฏิบัติ หรือเป็นแนวทางให้ประสบผลสำเร็จประกอบการงานที่ดี เมื่อต้องการสมาธิเพื่อให้ กิจที่ทำนั้น ดำเนินไปอย่างได้ผลดีด้วยอิทธิบาท 4 คือ

1) ด้านฉันทะ (ความพึงพอใจในงาน) หมายถึง มีความพอใจที่จะทำงานให้ได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ มีความกระตือรือร้นในการทำงานคือความสำเร็จและมีใจรักในงาน พัฒนางานอยู่ตลอดเวลาไม่หยุดนิ่งเพื่อให้การปฏิบัติงานของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานมีประสิทธิภาพ

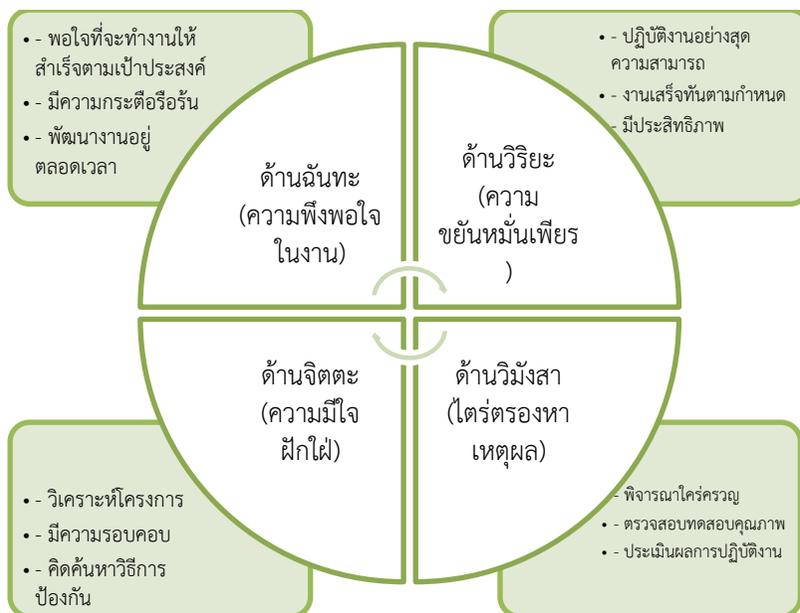
2) ด้านวิริยะ (ความขยันหมั่นเพียร) หมายถึง การปฏิบัติงานอย่างสุดความสามารถและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และปฏิบัติงานเสร็จทันตามกำหนดการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ด้านจิตตะ (ความมีใจฝักใฝ่) หมายถึง การวิเคราะห์โครงการ กิจกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน อย่างรอบคอบก่อนที่จะกำหนดเพื่อนำไปปฏิบัติ ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจเพื่อให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและมีการคิดค้นหาวิธีการป้องกันปัญหาและอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

4) ด้านวิมังสา (ไตร่ตรองหาเหตุผล) หมายถึง พิจารณาใคร่ครวญหาข้อดีข้อ ด้อยทุกครั้งเพื่อเป็นแนวครั้งต่อไป ตรวจสอบทดสอบคุณภาพและประสิทธิผลที่ได้รับและวัดผลประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานอย่างเป็นรูปธรรม

ดังนั้น ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานบนพื้นฐานคุณธรรมของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ที่ผ่านกระบวนการไตร่ตรองมาแล้วก็จะสามารถนำไปถึงเป้าหมายด้วยหลักการและเหตุผลของหลักคุณธรรมตามแนวพระพุทธศาสนาที่ได้มุ่งเน้นไปในทางความขยันหมั่นเพียรมีใจฝักใฝ่ในงานงานใช้ปัญญาพิจารณาหาหลักความจริงและนำมาแก้ไขและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นตลอดไป

องค์ความรู้ที่ได้รับ

รูปที่ 1 รูปแบบอภิชาติบาทธรรม : พื้นฐานคุณธรรมของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

สรุปได้ว่า อิทธิบาทธรรมเป็นพื้นฐานคุณธรรมของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน เพื่อให้เป็นข้อปฏิบัติหรือเป็นแนวทางให้ประสบผลสำเร็จประกอบการงานที่ดี เมื่อต้องการสมาธิเพื่อให้ กิจที่ทำนั้นดำเนินไปอย่างได้ผลดีด้วยอิทธิบาท 4 คือ ด้านฉันทะ (ความพึงพอใจในงาน) หมายถึง มีความพอใจที่จะทำงานให้ได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ มีความกระตือรือร้นในการทำงานคือความสำเร็จและมีใจรักในงาน พัฒนางานอยู่ตลอดเวลาไม่หยุดนิ่งเพื่อให้การปฏิบัติงานของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานมีประสิทธิภาพ ด้านวิริยะ (ความขยันหมั่นเพียร) หมายถึง การปฏิบัติงานอย่างสุดความสามารถและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และปฏิบัติงานเสร็จทันตามกำหนดการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านจิตตะ (ความมีใจฝักใฝ่) หมายถึง การวิเคราะห์โครงการ กิจกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน อย่างรอบคอบก่อนที่จะกำหนดเพื่อนำไปปฏิบัติ ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจเพื่อให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและมีการคิดค้นหาวิธีการป้องกันปัญหาและอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ด้านวิมังสา (ไตร่ตรองหาเหตุผล) หมายถึง พิจารณาใคร่ครวญหาข้อดีข้อ ด้อยทุกครั้งเพื่อเป็นแนวครั้งต่อไป ตรวจสอบทดสอบคุณภาพและประสิทธิผลที่ได้รับและวัดผล ประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานอย่างเป็นรูปธรรม

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน. (2564). *ประวัติความเป็นมา*. สืบค้น 25 ธันวาคม 2564, จาก <https://www.dede.go.th>
- ดารณี จุนเจริญวงศา. (2548). *การจัดการความรู้*. ชลบุรี: สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 3 จังหวัดชลบุรี กลุ่มส่งเสริมสนับสนุนวิชาการ.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุล. (2549). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2542). *พุทธธรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ภักดี รัตนมุขย์. (2561). *THAILAND 4.0 ตอบโจทย์ประเทศไทย?*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ปัญญาชน.
- สมจิตต์ สุพรรณทัศน์. (2547). *เอกสารการสอนชุดวิชาสุขศึกษา หน่วยที่ 1-7 สาขาวิทยาศาสตร์ สุขภาพมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ. (2545). *พฤติกรรมองค์กร : ทฤษฎีและการประยุกต์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อัครเดช ไม้จันทร์ และนุจรีย์ แซ่จิ๋ว. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานกลุ่มอุตสาหกรรมติดตั้งเครื่องสายการผลิตในจังหวัดสงขลา. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 5(1), 95-122.